

Sarfsalö Vattenandelslag/OP

Härpe, 26.8.2009

LITE HISTORIK FÖR DEN INTRESSERADE

Några somrar i seklets början var synnerligen torra, brunnarna sinade och folk hade problem.

År 2001 utförde Suunnittelukeskus Oy på uppdrag av Pernå kommun och i samråd med Nylands miljöcentral grundvattenundersökningar i Härpe by. Tekniska nämnden inbegärde därefter av Sarfsalö Byaråd Sarfsalöbornas åsikt om hur man kunde förverkliga byggandet av brunn och ledningsdragning samt hur utröna vattenbehovet. Samtidigt frågades om man kunde tänka sig att bilda ett vattenandelslag och på det sättet få projektet snabbare igång. Efter grundvattenundersökningar i nästan alla byar i kommunen klassificerades alla grundvattenområden. Efter undersökningarna kom man till att en egen vattentäkt på Sarfsalö var för riskfylld, det gick inte att garantera vattenkvaliteten. Sedan dess har EU kommit med egna stränga kvalitetskrav.

Glesbygdsförordningen

Under 2002 gjorde Byarådet en första enkät om intresset för vatten. År 2004 trädde ny lagstiftning för glesbygden i kraft – initerad av EU-bestämmelserna - som i praktiken ledde till att varje fastighet med rinnande vatten som inte hörde till ett vattentjänstverks nätverk blev skyldig att uppfylla en förordnings krav om avloppsrening och att bidrag inte kunde erhållas för projekt som inte samtidigt åtgärdade avloppet. Byarådet genomförde genast en enkät till, som gällde både vatten och avlopp. Tillsammans svarade ca 230 hushåll, av vilka endast 36 inte var intresserade av en gemensam lösning. I samband med den senare enkäten gjorde Ristola-bolagen en planering med fyra olika alternativ för linjedragning och reningsverk. 24.1.2004 hölls ett stort vattenmöte på Ljungars som samlade kring 150 deltagare. Närvarande var både kommunens och miljöcentralens tjänstemän och de olika alternativen presenterades. Den lösning som Byarådets vattenarbetsgrupp föreslog för kommunen med en linjedragning till Isnäs reningsverk blev inte antagen på grund av dettareningsverks otillräckliga kapacitet och andra förslag med mindre reningsverk runt holmen fick inte stöd av invånarna. Inte heller vattentäcksfrågan fann någon lösning. Somrar med turvis för torrt och turvis för vått ledde till fortsatta problem, men ingen lösning kunde genomföras. Bollen blev hos kommunen.

Fritidsbosättningen ökar

I praktiken har sedan inget annat hänt än att byggnationen tog fart under det ekonomiska uppsvinget och separata lösningar med borrhunnar, markbäddar och reningsstationer har genomförts med varierande resultat. Inga förslag till gemensamma åtgärder, varken för vattenförsörjningen eller avloppshanteringen har dykt upp från något håll.

Kommunfusion

I september 2008 gav kommunen som har ett övergripande ansvar för utvecklandet av vattenhållningen signaler om vikten av att agera ifall man ville kunna utnyttja Pernå kommuns resurser och beslutsmöjligheter innan kommunfusionen blev ett faktum. För att hinna med i konkurrensen om bidrag måste ansökan inlämnas till kommunen inom september månad och till miljöcentralen före årsskiftet. Kabböle hade redan grundat en arbetsgrupp i saken och tog kontakt för samarbete samt meddelade att man planerade köpa vatten från Borgå.

Projektet tar fart

En flexibel arbetsgrupp på 4-8 personer utsågs 28.9.2008 på ett snabbt sammankallat invånarmöte. Arbetsgruppen och dess medlemmar vidtog under hösten och vintern åtgärder som kunde anses nödvändiga men inte bindande: kontrollerade preliminärt bidragsprinciperna med kommunen och Nylands miljöcentral samt lämnade in ansökningar; löste ut fastighetslistor (4 byar omfattade 867 fastigheter) från lantmäterikontoret för uppskattning av antalet hushåll och proportionen fast boende/fritidsboende; anlätade planeringsbyrå för en översiktsplanering och förslag till linjedragning samt för en första uppskattning av helhetskostnaderna; kom överens om samarbete med Kabböle; kontaktade TE-centralen och Silmu; kontaktade Christina Gestrin och Mikaela Nylander och Nurminen-stiftelsen för hjälp i bidrags- och andra frågor. På Byarådets årsmöte 29.3.2009 presenterades projektet och arbetsgruppens förslag och man beslöt att arbetet för grundande av ett vattenandelslag i samarbete med Kabböles parallella arbete skulle fortlöpa.

Sarfsalö Vattenandelslags grundande möte hölls 13.5.2009 och andelslaget registrerades 3.7.2009.

Utgångsläget för vattenandelslaget

I planeringen anser vattenandelslagets styrelse, enkelt uttryckt, att nyckelfrågan för projektet är vattenförsörjningen. I och med att vatten av godkänd kvalitet inte kan garanteras hushållen från holmens eget grundvatten blir det nödvändigt att skaffa vatten annanstans ifrån. För distributionen behövs ett nätverk och när ett nätverk görs är det ekonomiskt att samtidigt ta hand om den för varje fastighet påbjudna reningen av både gråvatten och svartvatten.

För de öbor som vill ha en konkret helhetslösning som tryggar både vattenförsörjningen och en hållbar utveckling presenterar vattenandelslaget sina uppdaterade planer på Ljungars kl 14 den 30.8.2009.